MINISTERSTVO
ZAHRANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKYCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Macao

Všeobecné informácie o krajine

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

Macao je jednou z najotvorenejších ekonomík sveta s fiškálnou slobodou, menovou slobodou a nízkou korupciou. Súčasne je to najväčšie herné centrum na svete. **Herný priemysel spolu s cestovným ruchom predstavujú hlavný pilier ekonomiky Macaa a samotné odvetvie hazardných hier tvorí polovicu HDP**. Trvalý rozvoj v Macau zaznamenávajú služby v oblasti dopravy, obchodu, financií, bankovníctva, turistiky, telekomunikácií, vrátane tzv. **"gaming industry".** Výrobný sektor tvorí v súčasnosti len 1 % HDP a je tvorený sektormi ako textilný a odevný priemysel, výroba hračiek, obuvi, výrobkov z plastov, výroba elektrických spotrebičov a výroba spotrebnej elektroniky. Väčšina produktov sa vyváža do USA a Európy. Poľnohospodárstvo formou výhradného pestovania zeleniny na 2% územnej rozlohy tvorí približne 1% HDP. Ďalšie poľnohospodárske produkty sa dovážajú najmä z Číny.

Pandémia mala vážny dopad na ekonomiku Macaa, závislú na segmente hier a cestovného ruchu. Cestovné obmedzenia drasticky znížili počet turistov v roku 2020 a čiastočne aj v roku 2021. Ekonomická obnova Macaa bude vo veľkej miere závisieť od návratu turistov z pevninskej Číny do Macaa, ktorí tradične tvoria vyše 70 % celkového počtu turistov. Podľa skóre ekonomickej slobody z roku 2021 sa Macao radí medzi otvorené ekonomiky. Od februára 2019 sa realizuje koncept rozvoja **veľkého regiónu v oblasti zálivu Perlovej rieky, kde je** Macao jedným zo štyroch kľúčových miest (spolu s Hongkongom, Šen-čenom a Guang-čou) v rámci rozvoja regiónu.

Pred rokom 2019 patrilo Macao s **najväčším odvetvím hazardných hier na svete** medzi najbohatšie ekonomiky na svete z hľadiska HDP na obyvateľa. Rok 2019 však priniesol v dôsledku poklesu investícií a exportu služieb zásadnú zmenu a HDP malo po celý rok 2019 klesajúcu tendenciu s celkovým medziročným poklesom o 2,6%. V roku 2020 ekonomika závislá na sektore služieb (turizmus a herný priemysel) zaznamenala enormný prepad HDP o 54% (1Q/2020: -46,4%, 2Q: -66,3%, 3Q: -61,6%, 4Q: -42,6). **Rok 2021 priniesol po dvoch rokoch recesie pozitívnu zmenu a po medziročnom poklese HDP v 1Q/2021 o 1,2% začalo HDP** vďaka obnoveniu cestovného ruchu **rásť v 2Q/2021 o 70,9%, v 3Q/2021 o 33,8% a v 4Q/2021 kleslo o 4,4%. V roku 2021 vzrástla celkovo ekonomika Macaa medziročne o 18,0% vďaka zvýšenému celkovému dopytu v dôsledku zlepšenia pandemickej situácie.**

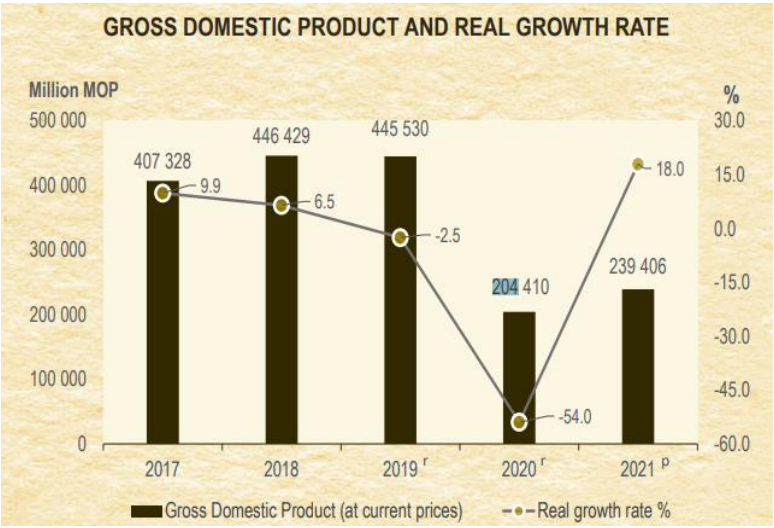

Zdroj: Štatistický úrad Macao

Výdavky na súkromnú spotrebu medziročne vzrástli o 7,0 %; spotrebné výdavky domácností na domácom trhu vzrástli o 8,4 %. Výdavky vlády na konečnú spotrebu vzrástli o 0,1 %.Tvorba hrubého fixného kapitálu sa medziročne znížila o 1,8 %. Súkromné investície poklesli o 6,0 % v dôsledku poklesu ich počtu nových rezidenčných projektov a znížených investícií do kasín; stavebné investície klesli o 11,8 %, kým investície do vybavenia vzrástol o 16,3 %. Vládne investície medzitým vzrástli o 12,1 % medziročne, pričom stavebné investície vzrástli o 15,7 % pričom investície do zariadení klesli o 5,8 %. Obchod s tovarom zaznamenal rast, podporený zlepšením celkového dopytu. Vývoz tovaru vzrástol o 91,0 %, dovoz tovarov vzrástol o 56,5 %. V obchode so službami vzrástol vývoz služieb o 62,1 %, vývoz herných služieb a iných služieb cestovného ruchu vzrástli o 45,0 % a 127,2 %. Súčasne sa zvýšil dovoz služieb 13,5 %.

Export služieb medziročne vzrástol o 62,1 %, čo možno pripísať oživeniu počtu návštevníkov. Navyše, vývoz tovarov vzrástol o 91,0 %. V roku 2021 dosiahol hrubý domáci produkt (HDP) 239,4 miliardy MOP a HDP na obyvateľa bol 350 445 MOP (približne 43 774 USD). Implicitný deflátor HDP, ktorý meria celkové zmeny cien, sa v roku 2021 medziročne znížil o 0,7 %.

Základné makroekonomické ukazovatele v rokoch 2014 - 2021

	2014	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	***2019***	***2020***	***2021 ****
Rast HDP (%)	-1,2	-20,3	-2,1	9,9	6,5	-2,5	**- 54,0** *Q1:-46,6%* *Q2:-66,3%* *Q3:-61,68%* *Q4: -42,6*	**18,0** *Q1: - 1,2%* *Q2: 70,9%* *Q3: 33,8%* *Q4: -4,4*
Rast HDP podľa WB	-2,048	-21,514	-0,679	9,983	6,465	-2,512	54,011	N.A.
HDP v (mld. MOP)	443,3	368,7	362,4	403,1	446,4	445,5	*204,9*	***241,8*** *Q1: 59 559* *Q2: 63 536* *Q3: 55 657* *Q4: 63 003*
HDP podľa WB (mld. USD)	54,903	45,048	45,071	50,441	55,284	*55,205*	*25,586*	*N.A.*
HDP na obyv. *(MOP)*	713 514	574 790	525 582	603 621	666 893	661 500	*300 000*	*350 400*
HDP na obyv. podľa WB (current USD)	93 022,9	74 818,9	73 545,8	81 019,5	87 526,1	*86 197,4*	*39 403,1*	*N.A.*
Miera inflácie (%)	6,05	4,6	2,1	2,3	3,0	*2,8*	*0,8*	*0*
Miera nezamestnanosti (%)	1,7%	1,8%	1,9%	1,9%	1,7%	*1,7%*	*2,5%*	*2,9%*
Bilancia bežného účtu (v mld. MOP)	151,2	92,2	101,95	124,585	147,750	*51 405,1*	*3 400,1*	*3 726,0*
Kurz meny v MOP (za 1 EUR)	9,682	8,6951	8,4313	9,0677	9,5360	*9,0358*	*8,0336*	*8,0139*
Počet obyvateľov	636 200	646 800	644 900	653 100	667 400	*679 600*	*683 100*	*683 300*
Exportné riziko OECD	2/7	2/7	2/7	2/7	2/7	*2/7*	2/7	2/7

Zdroj: Macao Statistics and Census Services, WEF, WB, OECD, ***Macao Economic Bureau***

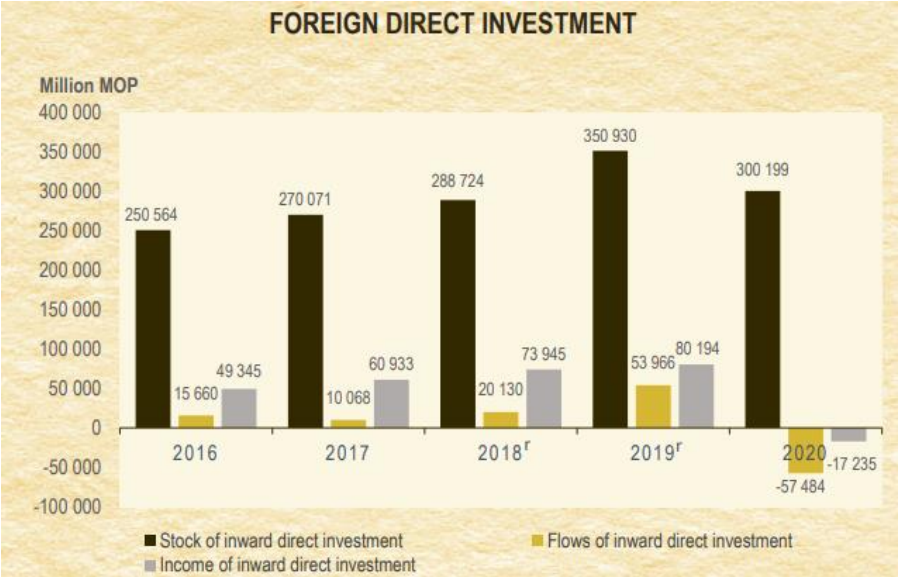

Zdroj: Štatistický úrad Macao

Rok 2022

Hrubý domáci produkt (HDP) v prvom štvrťroku 2022 klesol medziročne v reálnom vyjadrení o 8,9 % v dôsledku oslabenia celkového dopytu. Vývoz služieb medziročne klesol o 4,7 %, z toho vývoz herných služieb klesol o 25,1 %, kým vývoz ostatných služieb cestovného ruchu vzrástli o 1,9 %; vývoz tovarov medzitým vzrástol o 56,8 %. Dovoz tovarov vzrástol o 29,0 % a dovoz služieb o 2,8 %. Domáci dopyt sa medziročne znížil o 1,2 % v dôsledku poklesu súkromnej spotreby. Implicitný deflátor HDP, ktorý meria celkové zmeny cien, sa medziročne zvýšil o 0,3 %.

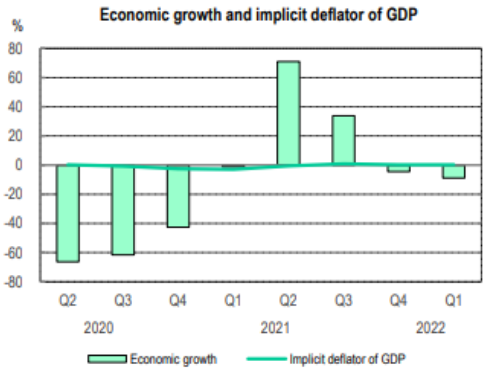

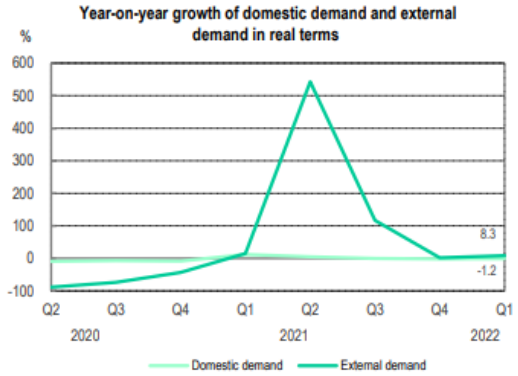

Zdroj: *Štatistický úrad Macao*

Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

Macao v súčasnosti nemá vlastnú zahraničnú politiku. Pôvodné členstvo v medzinárodných organizáciách pred rokom 1999 však zostalo teritóriu zachované: IMF, IMO (pridruženie), Interpol (subbureau), ISO (korešpondent), UNESCO (spolupráca), UNWTO (spolupráca), UPU, WCO, WTO.

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Osoby s právom k trvalého pobytu v Macau môžu byť zamestnané bez akýchkoľvek obmedzení, cudzinec si pred zahájením zárobkovej činnosti musí zabezpečiť pracovné vízum a povolenie k pobytu v krajine. Obvyklý proces registrácie spoločnosti, resp. registrácie podnikateľských aktivít nepodlieha žiadnym obmedzeniam. Podnikateľ, spoločnosť musí rátať s vysokými požiadavkami a poplatkami na propagáciu, marketing a reklamu. Macao má v oblasti súdnictva úplnú autonómiu, právny systém vychádza z portugalskej legislatívy, fungujú štandardné postupy a pravidlá sa striktne dodržiavajú. Platobná morálka je príkladná.

Daňový systém
Daňové zaťaženie je nízke, systém je podobný Hongkongu. Daňová sústava celkovo uplatňuje 14 druhov daní, pričom najväčšiu príjmovú položku predstavujú dane z príjmu kasín a dane z výhier. Vyberajú sa nasledovné dane:

- daň z príjmu je maximálne 12 %;
- daň z majetku – 6% z výšky nájomného, resp. 8% z úradne stanovenej trhovej hodnoty nehnuteľnosti (v prípade, že sa neprenajíma);
- daň zo zisku obchodných spoločností 9% do 300 000 MOP a 12% nad 300 000 MOP);
- clo neexistuje;
- DPH neexistuje; a
- spotrebné dane sa uplatňujú na pohonné hmoty, tabak, alkohol.

Bankový systém
Funkciu centrálnej banky Macaa plní *Macau Monetary Autority*, ktorá realizuje emisiu bankoviek, upravuje rozpočty jednotlivých vládnych úradov, spravuje devízové rezervy štátu, vykonáva funkciu bankového dohľadu a funguje ako prvý poradný orgán pre vládu v ekonomických otázkach. Zvláštne postavenie má *Banco Nacional Untramarino – BNU*, ktorá je považovaná za záchranný rezervný systém v zostave bankového systému krajiny. Okrem nej má od roku 1995 právo vydávať bankovky aj *Bank of China*. Licenciu má v Macau celkom 28 bánk, z toho je 17 zahraničných (Portugalsko, Francúzsko, USA, Nemecko, Čína, Hongkong, Taiwan). Veľký podiel na trhu má Hong Kong Shanghai Banking Corporation. V Macau operuje celkom 23 poskytovateľov poisťovacích služieb napr.: AIA, AXA, ING atď.

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Macao Trade and Investment Promotion Institute (IPIM)
Nezisková organizácia, ktorá má za úlohu podporovať obchod a pritiahnuť zahraničných investorov. Miestnym podnikom pomáha udržiavať kontakty s vládou, inštitúciami na podporu obchodu a investícií, obchodnými komorami nielen v Macau a Číne, ale aj po celom svete. Potenciálnym investorom poskytuje rôzne ekonomické, obchodné, štatistické a iné informácie a analýzy, ako aj komplexné služby. Organizuje výstavy a podujatia doma aj v zahraničí. Podporuje výmenu delegácií s cieľom vytvoriť nové kontakty a priestor pre medzinárodnú spoluprácu. Je tiež členskou organizáciou Asia Trade Promotion Forum (ATPF) a World Trade Promotion Organizations.

Macao Business Support Centre
Je organizácia pridružená k IPIM s cieľom podpory hospodárskej a obchodnej spolupráce. Miestnym a zahraničným organizáciám či budúcim investorom poskytuje v Macau kancelárske priestory, multifunkčné kongresové haly a miestnosti, výstavné siene, knižnice a počítačové miestnosti s potrebným príslušenstvom. Rovnako poskytuje široké spektrum poradenských služieb pre malé a stredné podniky.

Macao International Trade and Investment Fair
Je organizovaný IPIM od roku 1996 a je najväčším medzinárodným veľtrhom v Macau, ktorý každoročne priťahuje návštevníkov a vystavovateľov z celého sveta. Cieľom je propagácia Macaa a jeho výrobkov, investičných príležitostí pre malé a stredné podniky a moderné technológie.

World Trade Center Macau
Spolupracuje s ďalšími Svetovými obchodnými centrami z celého sveta za účelom propagácie a rozšírenia obchodných možností za hranice, jednotlivcom a podnikom pomáha nájsť obchodné príležitosti v zahraničí a zabezpečuje prieskum nových trhov pre miestne podniky. Poskytuje detailné informácie o svetových výrobcoch, importéroch a exportéroch, vypracúva správy a trhové analýzy. World Trade Center Macau v spolupráci s China Council for the Promotion of International Trade (CCPIT) a Arbitration Centre of the China Chamber of International Commerce (CCOIC) založili spoločné centrum na riešenie obchodných sporov medzi spoločnosťami z Macaa a pevninskej Číny.

Euro-Info Centre (EIC-Macau)
Vzniklo v roku 1992 ako prvé Európske informačné centrum v Ázii a plní nasledovné funkcie:

- slúži ako medzičlánok medzi malými a strednými podnikmi a inštitúciami EÚ;
- pomáha podnikom profitovať z obchodných príležitostí v EÚ;
- poskytuje podnikom informácie súvisiace s EÚ;
- umožňuje podnikom profitovať z úzkych kontaktov na ostatné EIC a EK; a
- podporuje vzájomnú výmenu informácií, hospodársku a obchodnú spoluprácu medzi
- EÚ Macaom a ostatnými ázijskými krajinami v regióne.

c) Verejné obstarávanie
Macao je otvorená liberálna ekonomika. Verejné zákazky (administrative contracts) sa zadávajú prostredníctvom verejnej súťaže (public tender). V určitých prípadoch môže prichádzať do úvahy aj užšia súťaž (limited tender), do ktorého je prizývaný obmedzený počet záujemcov, ktorí spĺňajú dopredu stanovené podmienky. Poslednou možnosťou je priame zadanie objednávky po konzultáciách s minimálne troma záujemcami.

d) Zmluvná základňa
Dohoda medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Osobitnej administratívnej oblasti Macao Čínskej ľudovej republiky o zrušení vízovej povinnosti (Macao, 10. decembra 2003) - uverejnená v Zbierke zákonov pod č. 62/2004, platnosť nadobudla dňa 7. februára 2004.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

V roku 2020 toky priamych zahraničných investícií do stavebného sektora Macaa predstavovali približne 675 miliónov Macau pataca. Celkový prílev PZI do Macaa v roku 2020 predstavoval približne -57,5 miliardy Macau pataca.

FOREIGN DIRECT INVESTMENT

	2018[r]	2019[r]	2020
Stock (million MOP)	288 724	350 930	300 199
Flows (million MOP)	20 130	53 966	-57 484
Income (million MOP)	73 945	80 194	-17 235

Zdroj: Štatistický úrad MO

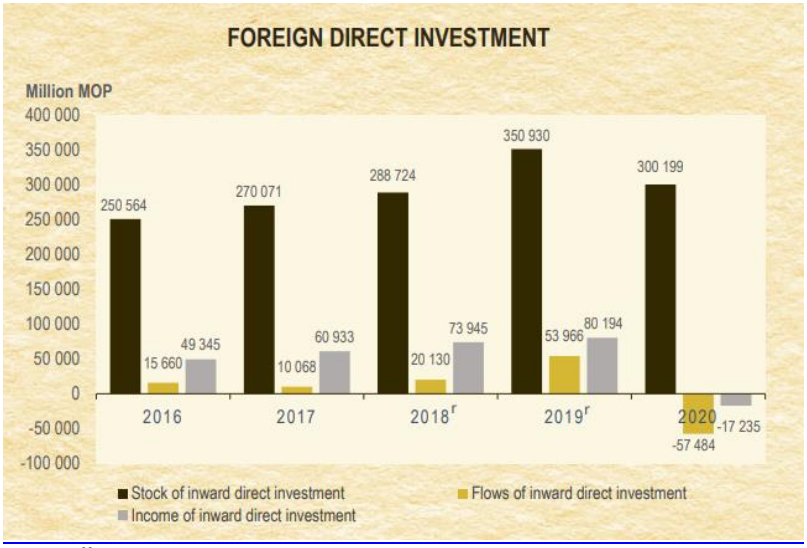

Zdroj: Štatistický úrad Macao

Toky PZI do Macaa v roku 2020 podľa sektorov

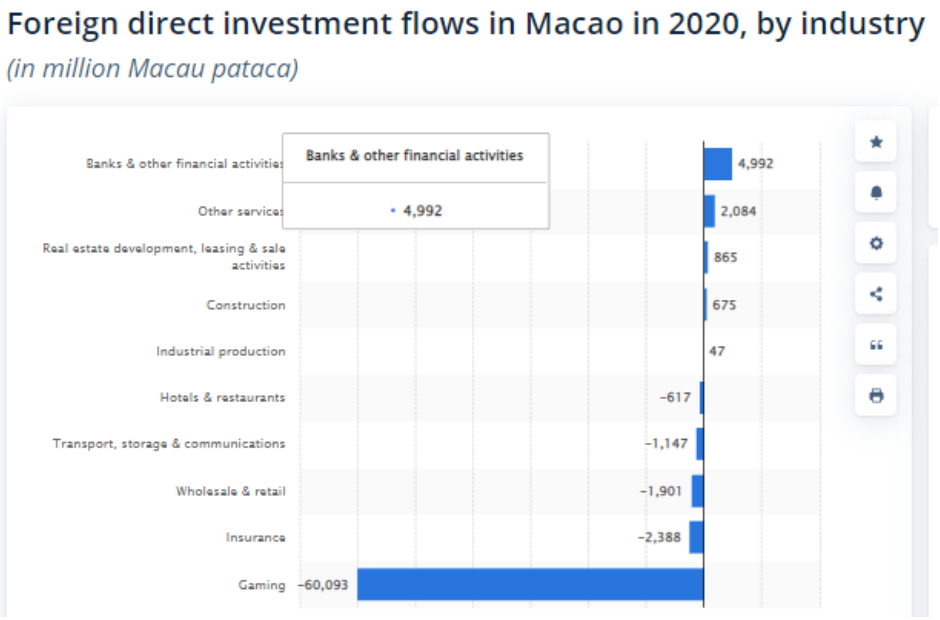

Zdroj: Statista

Macau Productivity and Technology Transfer Center (CPTTM)
Centrum bolo založené vládou a súkromným sektorom v roku 1996 ako nezisková organizácia. Asistuje podnikom pri efektívnom využití nových prístupov, poznatkov, ideí, informácií a technológií. Cieľom je zvýšiť konkurencieschopnosť a produktivitu, podporiť vznik a rozvoj nových spoločností a rovnako motivovať zamestnancov na ceste k sebazdokonaľovaniu a osobnostnému rastu.

INESC Macau **(Instituto de Engenharia de Sistemas e Computadores de Macau)**
Inštitút založený v marci 1996 ako nezisková organizácia špecializujúca sa na vedecký výskum, technologický rozvoj, transfer technológií, R&D, IT a komunikačné technológie v Macau.

The Science and Technology Committee

Poradný orgán vlády zložený zo štátnych zástupcov, akademikov, vedcov a zástupcov tretieho sektora, ktorý zabezpečuje formuláciu politík na podporu technologického rozvoja a modernizácie.

The Science and Technology Development Fund
Fond vytvorený vládou v roku 2004. Z fondu sa financujú vzdelávacie a výskumné projekty, zamerané hlavne na sociálno-ekonomický rozvoj, kultúru, životné prostredie, zlepšovanie produktivity a konkurencieschopnosti.

Vláda a súkromný sektor spolupracovali v roku 2001 na vytvorení Macau New Technologies Incubator Centre (Manetic), ktorý má predstavovať prvý krok Macaa smerom k rozvoju inovatívnych high-tech odvetví.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Osobitná administratívna oblasť Macao patrí k dvom voľným prístavom v Číne, čo umožňuje **voľný pohyb tovarov a služieb na a z územia Macaa**. Bližšie informácie o úradnom postupe pri dovoze, vývoze a tranzite tovaru na územie Macaa je možné nájsť na internetovej stránke http://www.customs.gov.mo/en/index1.htm

Aktuálne tarifné a netarifné prekážky obchodu sú uvedené na stránke Colného úradu Macao http://www.customs.gov.mo/en/index1.htm

Podrobné informácie o obchodnej politike, obchodných bariérach, clách a tarifách, dovoznom a vývoznom režime, sektorových politikách sú uvedené v publikáciách WTO - Trade Policy Review, alebo na webstránkach:

https://www.wto.org/english/thewto_e/countries_e/macao_china_e.htm

Zahraničný obchod

Za celý rok 2021 vzrástol export tovaru medziročne o 19,9 %, domáci export a reexport vzrástli o 28,1 % a 18,5 %, dovoz tovaru vykázal nárast o 66,2 %. Zahraničný obchod s tovarom vzrástol medziročne o 61,4 % na MOP 166,84 mld. Deficit obchodu s tovarom dosiahol 140,91 miliardy MOP, čo je nárast o 59,17 miliardy MOP z MOP 81,75 miliardy v roku 2020.

Obchodná bilancia Macao 2014 – 2021 (v mil. MOP)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Vývoz	9 915	10 692	10 046	11 283,1	12 192,6	12 796,7	10 813	12 964
Dovoz	89 952	84 663	71 351	75 851,1	90 102,6	90 129,4	92 559	153 877
Obrat	99 867	95 355	81 397	87 134,3	102 295,1	102 926,2	103 372	166 840
Bilancia	-80 037	-73 971	-61 305	-64 568	-77 910,0	-77 332,7	-81 750	-140 910

Zdroj: Macau Statistics and Census

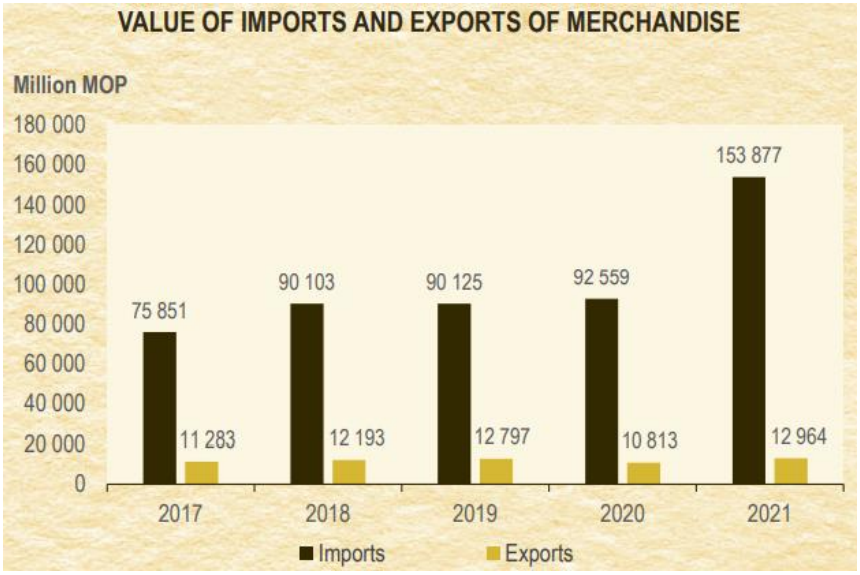

Zdroj: Štatistický úrad Macao

Tovarová a teritoriálna štruktúra ZO Macao v 2021

Export tovaru smeroval najmä do pevninskej Číny (1,81 miliardy MOP), Hongkongu (9,16 miliardy MOP) a USA (681 miliónov MOP) v roku 2021 s medziročným nárastom 12,3 %, 22,7 % a 22,8 %. Medzi ďalších významných dovozcov tovaru z Macaa patrili aj EÚ (FR, NL), India, Vietnam, Japonsko a Singapur.

Principal merchandise export

	Current month	4th quarter	2021	Year-on-year (%)
Textiles & garments (Million MOP)	117.6	402.3	1,564.4	-3.6
Garments, not knitted or crocheted	65.1	227.9	934.4	0.1
Garments, knitted or crocheted	50.5	169.3	607.9	-1.2
Non-textiles	911.5	2,722.7	11,399.9	24.1
Machines, apparatus & parts	158.1	562.5	2,395.5	34.7
Watches	125.6	385.2	1,664.9	48.0
Diamond & diamond jewellery	98.1	241.3	1,516.3	51.9
Electronic components	20.1	69.1	476.4	22.5

Principal merchandise import

	Current month	4th quarter	2021	Year-on-year (%)
Beauty, cosmetic & skincare products (Million MOP)	1,721.5	7,312.6	25,793.5	36.8
Mobile phones	1,336.3	3,758.0	17,898.7	330.2
Food & beverages	1,766.1	4,605.5	15,264.5	29.6
Garments & footwear	1,586.7	3,955.2	14,085.6	76.4
Watches	1,117.2	2,808.2	11,941.9	138.2
Handbags & wallets	1,093.5	2,751.8	10,895.7	130.0
Gold jewellery	1,499.6	2,765.7	9,827.5	182.9
Fuels & lubricants	415.3	1,313.8	5,885.0	15.5
Construction materials	240.4	666.3	2,958.4	44.5

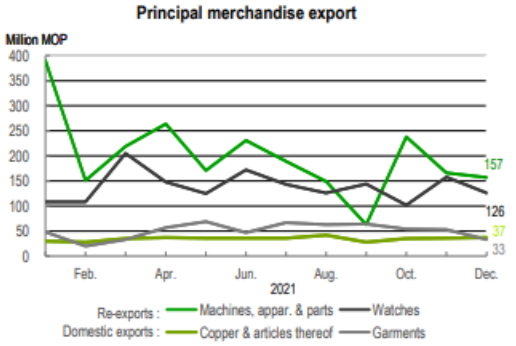

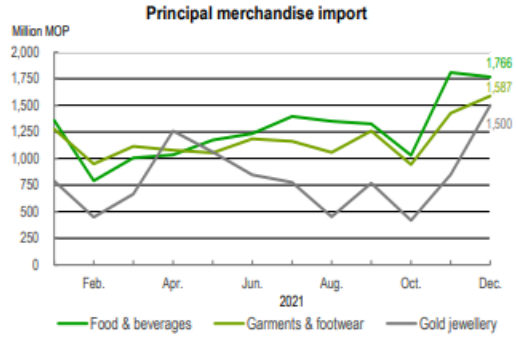

Zdroj: Štatistický úrad Macao

Najväčšími dovozcami tovaru do Macaa v roku 2021 boli: EÚ (FR, IT, 49,80 miliardy MOP), pevninská Čína (48,52 miliardy MOP) a Japonsko (MOP13,16 miliardy) s medziročným nárastom 74,5 %, 75,7 % a 37,2 %, tiež HK, JP, US, Švajčiarsko

Principal merchandise export destinations

	Current month	4th quarter	2021	Year-on-year (%)
Mainland China (Million MOP)	110.9	292.3	1,814.8	12.3
Hong Kong	753.2	2,350.9	9,155.7	22.7
USA	38.7	172.0	681.0	22.8
European Union	15.7	45.3	188.4	6.1
Netherlands	13.2	22.8	96.3	65.7
France	0.6	8.6	44.4	0.8
Viet Nam	14.9	23.7	115.0	80.9
Singapore	17.3	28.1	104.5	107.3

Principal merchandise import origins

	Current month	4th quarter	2021	Year-on-year (%)
Mainland China (Million MOP)	4,542.0	12,023.7	48,515.4	75.7
Hong Kong	675.5	1,532.3	5,689.1	95.3
European Union	5,080.4	14,041.9	49,805.0	74.5
France	2,688.0	8,288.6	28,020.3	78.6
Italy	1,904.7	4,393.8	16,961.9	96.9
Japan	864.9	3,365.6	13,155.5	37.2
Switzerland	1,154.9	2,791.8	12,138.1	140.2
USA	801.9	2,933.8	10,515.0	26.4

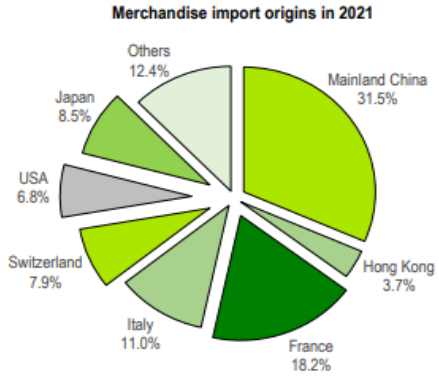

Zdroj: Štatistický úrad Macao

Vzťahy EÚ - Macao

Vzťahy medzi EÚ a Macaom sú založené na spoločných hodnotách, ktorými sú európske dedičstvo a rovnaké záujmy v oblastiach ako ekonomika, životne prostredie, vzdelávanie a kultúra. Vzájomné vzťahy sa rozvíjajú v intenciách *Dohody o obchode a spolupráci* podpísanej v roku 1992. Na základe tejto rámcovej dohody EÚ a Macao každoročne uskutočňujú rokovanie spoločného výboru, ktorý určuje ďalšie oblasti a smer vzájomnej spolupráce. Po navrátení Macaa pod správu Číny bola politika EÚ voči osobitnej administratívnej oblasti Macao stanovená v oznámení Európskej rady z roku 1999. Odvtedy Komisia pravidelne vydáva výročné správy o vývoji v OAO Macao a spoluorganizuje každoročné stretnutia Spoločného výboru s orgánmi OAO.

EÚ prejavila záujem o spoluprácu s Macaom pri rozvoji oblasti Veľkého zálivu. V oblasti politických a regulačných záležitostí. EÚ a OAO Macao ocenili dobrú spoluprácu v otázkach dobrej správy v daňových záležitostiach, ktoré tiež viedli k reforme daňového systému Macaa. Vymenili si názory na otázky spoločného záujmu, ako je verejné obstarávanie; boj proti praniu špinavých peňazí a proti financovaniu terorizmu; záležitosti životného prostredia a mnohostrannú spoluprácu na podporu Svetovej obchodnej organizácie. Taktiež pokračuje spolupráca v oblasti boja proti obchodovaniu s ľuďmi, ktoré predstavuje najzávažnejší socio-ekonomický nedostatok. Obidve strany v uplynulých rokoch tiež prediskutovali pokračovanie programu spolupráce v právnej oblasti, ktorého cieľom je podpora modernizácie a rozvoja právneho systému Macaa. EÚ a Macao sa dohodli, že pokračovanie školiaceho programu pre konferenčné tlmočenie a preklad do čínštiny a portugalčiny by uspokojilo pretrvávajúci dopyt zo strany Macaa pre kvalifikovaných tlmočníkov do oboch jazykov. Macao predložilo návrh týkajúci sa marketingu a rozvoja tradičného lekárstva a zdravotníctva.

Zatiaľ čo **bilaterálny obchod s tovarom medzi Macaom a EÚ** sa v roku 2020 znížil, EÚ zostala po pevninskej Číne druhým najväčším obchodným partnerom Macaa. EÚ bola tiež tretím

najväčším zahraničným investorom Macaa po Hongkongu a pevninskej Číne. EÚ si naďalej udržiava dlhodobé obchodné prebytky s Macaom v dôsledku zvýšenia dopytu po luxusnom tovare spolu s rastom herného a turistického sektoru.

Počas roku 2020 dosiahol vývoz tovaru z EÚ do Macaa 650 miliónov EUR a zaznamenal medziročný pokles o 37,0 %. Napriek tomu obchodný prebytok dosiahol 599 miliónov EUR a Macao zostáva rastúcim trhom. Medzi hlavné komodity vývozu z EÚ patrili luxusné tovary, vysoko kvalitné kožené tovary, odevy, hodinky a šperky, potraviny, nápoje a automobily. EÚ je po Hongkongu a pevninskej Číne tretím najväčším zahraničným investorom Macaa (okrem offshore centier). Podľa štatistík Macaa tvoril objem PZI EÚ v roku 2020 z celkového objemu PZI 5,2 %, z toho samotné Portugalsko tvorilo 54 % investícií EÚ v Macau. Podľa Eurostatu dosiahli v roku 2019 hodnoty PZI z EÚ 27 v Macau 342 miliónov EUR a Macao umiestnilo 1,93 miliardy EUR PZI do EÚ.

V roku 2021 ostala Európska únia po pevninskej Číne druhým najväčším obchodným partnerom Macaa s tovarom. ZO s EÚ predstavoval 29 % celkového obchodu Macaa. Približne 32 % dovozu do Macaa pochádza z Európskej únie. Európska únia zostala, s výnimkou ´offshore´ centier, štvrtým najväčším zdrojom zahraničných investícií Macaa v roku 2020 po Hongkongu, pevninskej Číne a USA. Podľa macajských štatistík predstavovala Európska únia v roku 2020 celkovo 4,6 % celkového objemu priamych zahraničných investícií.

Na strane exportu do Macao dominujú striedavo Francúzsko, Taliansko, Holandsko (v roku 2021 bolo poradie od najväčšieho FR, IT, DE). Export zo SR sa objemom radí medzi posledné priečky. Na konci rebríčka postúpila SR z 2. miesta odspodu v roku 2018 na 8. miesto odspodu v roku 2021 (9. miesto v 2020, 4. miesto v 2019).

ZO EÚ 27 (bez UK) a Macao 2018 – 2021 (v EUR)

Years	2018	2019	2020	2021
Import	106 042 705	86 340 531	51 041 965	41 468 473
Export	783 859 466	1 032 610 224	632 520 704	1 211 416 251
Balance	677 816 761	946 269 693	581 478 739	1 169 947 778

Zdroj dát: MADB

Zahraničný obchod SR – Macao

Obchodná bilancia Slovenska s Macaom sa v roku 2019 začala meniť z dlhodobo negatívnej na pozitívnu. V roku 2020 dosiahla objem 529 546 EUR a v roku **2021 zaznamenala objem 427 649 EUR. Podľa údajov Štatistického úradu SR za rok 2021** dosiahol objem celkového obchodného obratu 808 715 EUR, z toho slovenský export tovaru dosiahol 618 182 EUR a dovoz tovaru z Macaa do SR bol 190 533 EUR.

Vývoj zahranično-obchodnej výmeny medzi SR a Macaom 2010-2021 v tis. EUR

Tisíce EUR	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
Export	134	57	115	58	150	71	67	160	43	86	745	618
Import	522	578	371	414	323	472	309	260	573	222	216	191
Obrat	657	635	486	472	474	543	375	420	616	309	961	809
Bilancia	-388	-522	-255	-357	-173	-401	-242	-100	-530	-136	**530**	**428**

Zdroj: Štatistický úrad SR

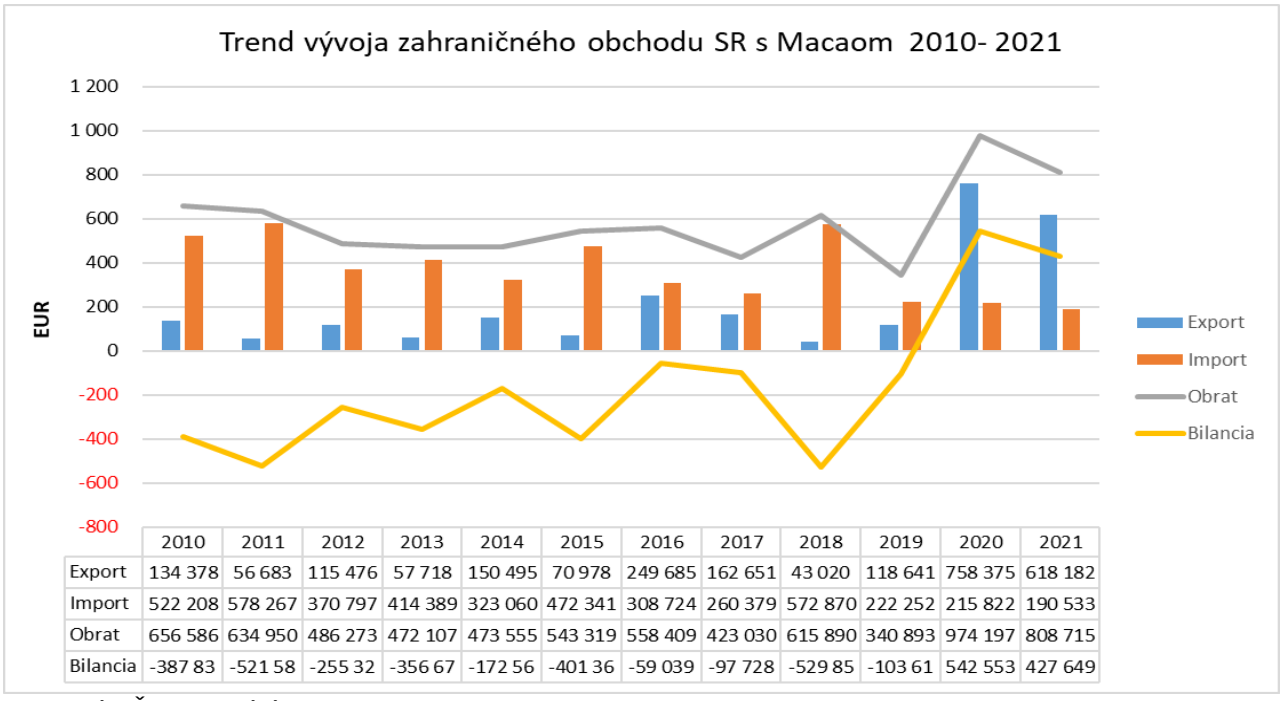

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Export	134 378	56 683	115 476	57 718	150 495	70 978	249 685	162 651	43 020	118 641	758 375	618 182
Import	522 208	578 267	370 797	414 389	323 060	472 341	308 724	260 379	572 870	222 252	215 822	190 533
Obrat	656 586	634 950	486 273	472 107	473 555	543 319	558 409	423 030	615 890	340 893	974 197	808 715
Bilancia	-387 83	-521 58	-255 32	-356 67	-172 56	-401 36	-59 039	-97 728	-529 85	-103 61	542 553	427 649

Zdroj dát: Štatistický úrad SR

Medzi hlavné položky vývozu tovaru zo SR do Macaa počas **roku 2021** patrili: hodiny a hodinky (32%); farmaceutické výrobky (28%); stroje, prístroje a zariadenia (28%); kožené výrobky (5%); nábytok, posteľoviny, svietidlá, (3%); perly, drahokamy, drahé kovy, bižutéria (2,2%); elektrické stroje, prístroje a zariadenia (2%).

Tovarová štruktúra exportu zo SR do Macaa počas roku 2021 zodpovedala približne **kumulatívnemu zloženiu exportu od roku 2016 do 2021**: hodiny a hodinky (26%); farmaceutické výrobky (18%); nábytok, posteľoviny, svietidlá, (15%); stroje, prístroje a zariadenia (14%); elektrické stroje a prístroje (9%); perly, drahokamy, drahé kovy, bižutéria (8%); prístroje optické, vozidlá (4%).

Medzi hlavné položky dovozu komodít z Macaa do SR v roku **2021** patrili odevy a odevné doplnky iné ako háčkované a pletené (38%); odevy a odevné doplnky (26%); elektrické stroje, prístroje, zariadenia (19%); jedlé ovocie, orechy, šupy citrusových plodov (6%); prístroje optické, fotografické, meracie (5%), stroje a zariadenia (4%), obuv a gamaše (2%).

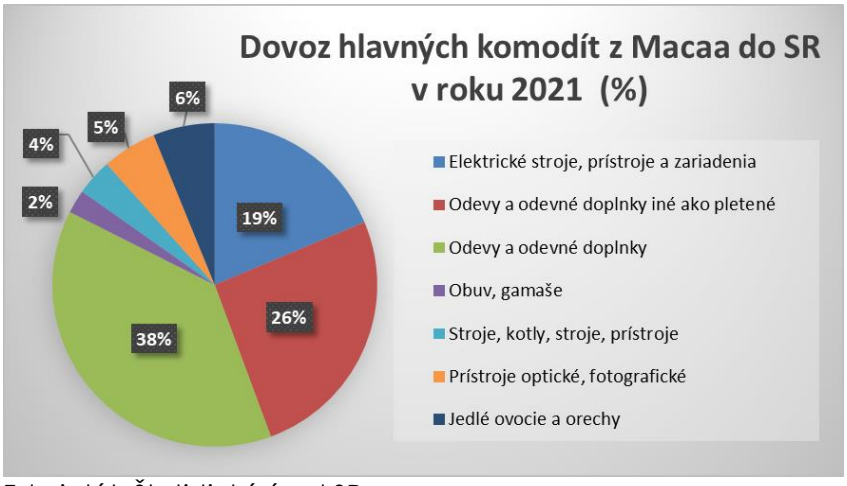

Zdroj dát: Štatistický úrad SR

Veľkosť domáceho trhu v Macau je do značnej miery obmedzená. Z hľadiska ďalšej perspektívy význam Macaa spočíva v reexportoch zahraničného tovaru, obchodnými stykmi s ČĽR a ďalšími partnermi v regióne. Pre slovenských vývozcov môže byť prosperujúci potravinársky priemysel z dôvodu rozlohy a limitovaného prístupu Macaa k poľnohospodárskym produktom. V Macau sa vo veľkej miere dováža sušené mlieko a mliečne produkty, pričom dopyt rastie aj po biopotravinách a zdravej výžive.

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Striedma vecnosť pri jednaniach, etiketa formálneho oblečenia, povinné vizitky, úctivosť.

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Podnikatelia môžu byť úspešní v oblastiach zábavného priemyslu a cestovného ruchu, budovania infraštruktúry, ekológie, dodávky luxusného spotrebného tovaru, potravín, skla a bižutérie.

Očakávaný vývoj krajiny
Naďalej bude pokračovať prepájanie miestnej ekonomiky s čínskou a investovanie do infraštruktúry. Cieľom je profilovať Macao ako rekreačnú a zábavnú, ale aj výstavnú a kongresovú zónu južnej Číny v prepojení na Zhuhai. Macao je súčasťou Pan-Pearl River Delta Project (9 juhočínskych provincií a 2 zvláštne administratívne oblasti Macao a Hongkong vytvárajú spoločný hospodársky priestor) a má s Pekingom uzatvorenú dohodu CEPA (Closer Economic Partnership Arrangement) o bližšom ekonomickom spojenectve, ktoré vytvára podnikateľom z Macaa pôsobiacim na čínskom trhu celý rad výhod.

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Registrácia podnikov
Obvyklý proces registrácie firmy, resp. podnikateľských aktivít. Výška zahraničného podielu nie je limitovaná. Uplatňujú sa investičné stimuly. Pre ´offshore´ aktivity sa ponúkajú veľmi výhodné podmienky. Slovenské firmy môžu využiť program IPIM, ktorý ponúka poskytnutie kancelárskych priestorov zdarma na dobu 3 mesiacov, zahraničná firma platí len náklady elektrickej energie a telekomunikačné poplatky.

Rokovania
Vhodným rokovacím jazykom je angličtina a čínština (resp. obmedzene portugalčina). Vhodná doba na rokovanie je po 10. hodine dopoludnia. Vizitky bývajú štandardného typu a podávajú sa obidvomi rukami súčasne. Pozornosti či darčeky sú prijímané s radosťou. Pracovná doba je v pondelok až piatok od 9.00 do17.00 h., v sobotu od 9.00 do13.00 h.

Platobná morálka
Jednoznačne veľmi dobrá.

Riešenie sporov
Macao má v oblasti súdnictva plnú autonómiu, právny systém vychádza z právneho poriadku Portugalska. Štandardné postupy a pravidlá.

Reklama
Náklady na reklamu a propagáciu sú veľmi vysoké ale nevyhnutné.

Obchody

Sú otvorené v Po až Pi 10.00 h. –19.00 h.

Časový posun
+ 7 SEČ, + 6 SELČ.

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Vízové formality
Bezvízový režim na turistický pobyt do 90 dní. Požadovaným dokladom pri ceste občana SR do Macaa je platný cestovný pas.

Doprava a odporúčané dopravné spojenia (letecké linky, vlaky, taxi služba, MHD, požičovne áut)
Väčšina návštevníkov prilieta do Hongkongu a odtiaľ cestuje loďou (približne 1 hod. jazdy) do Macaa, prístav je neďaleko centra mesta. Možnosť ďalšieho odvozu taxíkom. Z miestneho letiska do mesta je najlepšie použiť taxík, alebo autobus.

Tel. čísla (prvá pomoc, polícia, dopravná záchranná služba, požiarnici a iné)
Tiesňové volanie 999
Polícia 573333
Medzinárodný kód +853

Očkovanie
Očkovanie nie je povinné, ale odporúča sa pri nasledovných typoch ochorení:
- encefalitída a
- hepatitída A,B.

Kontakt na zastupiteľský úrad v Číne:

Veľvyslanectvo SR v Pekingu
Ri Tan Lu, Jian Guo Men Wai, 100 600 , Peking, Čína
Tel.: 0086/10/6532 1530, 6532 1531, 6532 1537
Fax: 0086/10/6532 4814
Web: www.mzv.sk/peking
Email: emb.beijing@mzv.sk

Dátum: 31.5.2021

Príloha č. 1: Zoznam webových stránok významných inštitúcií

Macau Chamber of Commerce – www.acm.org.mo/en/main1.htm

Macau Industrial Association – www.madeinmacau.net

Macau Exporters and Importers Association – www.macauexport.net

Macau Trade and Investment Promotion Institute – www.ipim.gov.mo

Macau Productivity and Technology Transfer Centre – www.cpttm.org.mo

Monetary Authority of Macao – www.amcm.gov.mo

Vláda OAO Macao – www.gov.mo

Macau Census and Statistics Services – www.dsec.gov.mo

Macau Economic Bulletin Q4/2019

Macao city guide – www.cityguide.gov.mo

Macao tourist guide – www.macautouristguide.com

Macao hotels – www.orientaltravel.com/hotel/city/Macau.htm